

Rapport för företag med statligt ägande januari–september 2009

Staten är en betydande företagsägare i Sverige. Inom Regeringskansliet förvaltas 52 företag, varav 39 ägs helt och 13 ägs tillsammans med andra. Tre företag är börsnoterade. Företagen representerar stora värden och är stora arbetsgivare. Dessutom ägs de gemensamt av alla svenska medborgare. Staten har därför ett stort ansvar att vara en aktiv och professionell ägare. Regeringens övergripande mål för förvaltningen är att skapa värde och i förekommande fall se till att uttryckta samhällsintressen infrias.

Regeringskansliets delårsrapporter för företag med statligt ägande syftar till att bidra till genomlysningen och utvärderingen av företag med statligt ägande. Regeringen ger dessutom årligen ut en Verksamhetsberättelse för företag med statligt ägande som syftar till att ge en samlad och tydlig bild av förvaltningen av de statligt ägda företagen och för att ge möjlighet att utvärdera hur förvaltningen har utvecklats under året.

Rapport för företag med statligt ägande januari–september 2009¹⁾

PERIODEN JANUARI – SEPTEMBER 2009

- Omsättningen ökade med 8 procent till 246,6 (227,8) miljarder kr.
- Resultatet före skatt minskade med 26 procent till 32,7 (44,4) miljarder kr.
- Resultatet efter skatt minskade med 23 procent till 27,0 (34,8) miljarder kr.
- Bruttoinvesteringarna ökade med 178 procent och uppgick till 97,4 (35,1) miljarder kr.
- Värdet på statens börsnoterade aktieinnehav har sedan årsskiftet ökat med 43 procent från 94,7 till 135,4 miljarder kronor.

TREDJE KVARTALET

- Omsättningen ökade med 10 procent till 81,5 (74,0) miljarder kr.
- Resultatet före skatt minskade med 18 procent till 7,9 (9,7) miljarder kr.
- Resultatet efter skatt minskade med 7 procent till 7,1 (7,6) miljarder kr.
- Bruttoinvesteringarna ökade med 615 procent och uppgick till 71,6 (10,0) miljarder kr.

EFTER RAPPORTPERIODENS SLUT

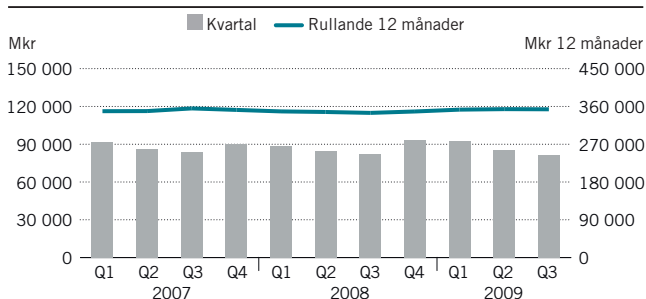
- SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB blev den 2 november ett helägt dotterbolag till RISE Holding AB (RISE) genom ett aktieöverlåtelseavtal mellan staten och RISE.

FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE, TOTALT

Mkr	Jul-sep 2009	Jul-sep 2008	Förändring %	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändring %
Nettoomsättning	81 522	73 962	10%	246 562	227 773	8%
Nettoomsättning, inkl intressebolag	100 247	92 952	8%	304 641	285 108	7%
Resultat före värdeförändringar	11 793	15 184	-22%	40 722	51 163	-20%
Värdeförändringar	-374	-2 469	-	770	-1 332	-
Rörelseresultat	11 419	12 714	-10%	41 492	49 831	-17%
Resultat före skatt	7 948	9 681	-18%	32 692	44 417	-26%
Resultat efter skatt	7 102	7 628	-7%	26 953	34 781	-23%
- Hänförbart till aktieägare i moderbolaget	7 308	7 701	-5%	26 654	34 192	-22%
- Hänförbart till minoritetsintressen	-206	-73	-	299	589	-49%
Bruttoinvesteringar	71 611	10 017	615%	97 415	35 079	178%
Kassaflöde från den löpande verksamheten (exkl SBAB & SEK)	13 956	18 197	-23%	44 168	45 767	-3%
Eget kapital hänförbart till aktieägare i moderbolaget				323 488	285 927	
Eget kapital hänförbart till minoritetsintressen				7 480	11 554	
Summa eget kapital				330 967	297 481	
Balansomslutning				1 615 447	1 209 567	
Medelantal anställda				102 872	93 873	
Medelantal anställda, inkl intressebolag				201 235	201 505	

1) Siffrorna är justerade för Vin & Sprit, Vasakronan, Imego och Statum. Bolagen har exkluderats ur sammanställningen för 2008 för en förbättrad jämförelse mellan åren. Jämförelse-siffror för Svevia och Vectura Consulting ingår inte i sammanställningen för 2008. Siffrorna för Posten Norden är pro forma för 2008 och för de två första kvartalen 2009.

OMSÄTTNING

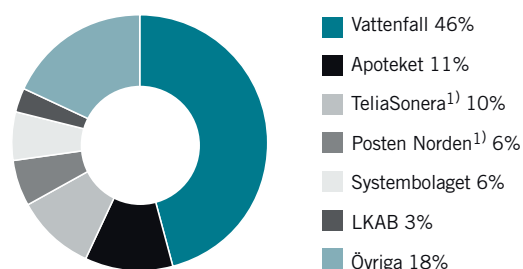
OMSÄTTNING

Omsättningen för företag med statligt ägande ökade med 8 procent från 227,8 till 246,6 miljarder kronor under de första nio månaderna 2009. Vattenfalls omsättning ökade med 19,0 procent från 117,7 miljarder till 140,0 miljarder kronor. Vattenfalls andel av omsättningen uppgick till 57 procent. Andra företag utöver Vattenfall som redovisade stora omsättningsökningar var TeliaSonera, Apoteket och Systembolaget. LKAB:s omsättning minskade med 60 procent från 17,6 till 7,0 miljarder kronor. LKAB:s andel av omsättningen uppgick till 3 procent. Andra företag utöver LKAB som redovisade stora omsättningsminskningar var Lernia, Sveaskog, Green Cargo och SAS. De under 2009 nybildade företagen Svevia och Vectura Consulting har påverkat omsättningen positivt med 5,6 miljarder kronor respektive 0,8 miljarder kronor.

Tredje kvartalet

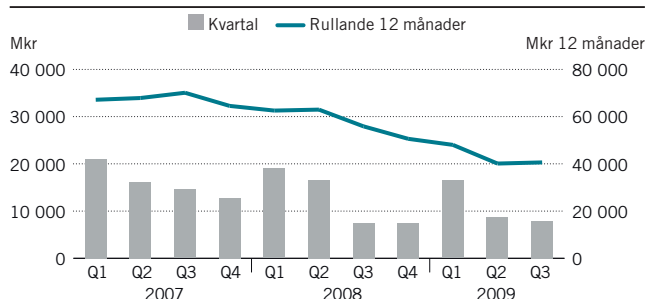
Omsättningen ökade med 10 procent från 74,0 till 81,5 miljarder kronor under det tredje kvartalet 2009. Vattenfalls omsättning ökade med 23 procent från 37,0 till 45,3 miljarder kronor, varav N.V. Nuon Energy svarade för 6,1 miljarder kronor. Vattenfalls andel av omsättningen under tredje kvartalet uppgick till 56 procent. LKAB:s omsättning minskade med 55 procent från

OMSÄTTNINGSFÖRDELNING FÖR DE STÖRSTA FÖRETAGEN UNDER PERIODEN JANUARI TILL SEPTEMBER

1) Omsättningen är omräknad till att motsvara ägarandelen

RESULTAT FÖRE SKATT

6,5 till 2,9 miljarder kronor. LKAB:s andel av omsättningen uppgick till 4 procent. TeliaSonera, Apoteket och Systembolaget stod för stora omsättningsökningar medan Lernia, Sveaskog och Green Cargo stod för stora omsättningsminskningar.

RESULTAT

Resultatet efter skatt uppgick till 27,0 (34,8) miljarder kronor för de första nio månaderna 2009. Vattenfalls resultat efter skatt minskade med 2,4 miljarder kronor från 13,7 miljarder kronor till 11,4 miljarder kronor. Det lägre resultatet efter skatt förklaras av lägre elproduktionsvolym, högre drifts- och underhållskostnader, högre avskrivningar samt högre finansiella kostnader. LKAB redovisade 6,9 miljarder kronor lägre resultat efter skatt jämfört med samma period föregående år, vilket är en minskning från 6,9 miljarder kronor till 14 Mkr. Minskningen förklaras främst av minskad försäljningsvolym och lägre priser. TeliaSonera, SAS och Posten Norden stod för stora resultatförbättringar i absoluta tal.

Tredje kvartalet

Resultatet efter skatt uppgick till 7,1 (7,6) miljarder kronor för det tredje kvartalet 2009. Vattenfall redovisade 1,9 miljarder kronor lägre resultat efter skatt jämfört med samma period föregående år. Resultat efter skatt för Vattenfall uppgick till 0,6 (2,5) miljarder kronor. SAS, Posten Norden och Akademiska Hus stod för stora resultatförbättringar i absoluta tal.

INVESTERINGAR

Bruttoinvesteringarna ökade med 178 procent under de första nio månaderna 2009, från 35,1 till 97,4 miljarder kronor. Ökningen är främst hänförlig till Vattenfalls förvärv av 49 procent av aktierna i N.V. Nuon Energy om 52 miljarder kronor. Vattenfall bidrog med 88 procent av de totala investeringarna. Specialfastigheter, Jernhusen och Svenska rymdaktiebolaget bidrog med ökade investeringar jämfört med samma period föregående år. LKAB, Botniabanan och Svenska Spel redovisade lägre investeringar jämfört med samma period föregående år.

Tredje kvartalet

Bruttoinvesteringarna ökade med 615 procent under tredje kvartalet 2009, från 10,0 till 71,6 miljarder kronor. Vattenfall bidrog

med 96 procent av de totala investeringarna. Vattenfalls höga andel av de totala investeringarna är en följd av förvärvet av aktier i N.V. Nuon Energy. Jernhusen, Vasallen och Green Cargo bidrog med ökade investeringar jämfört med samma period föregående år. LKAB, SJ och Botniabanan redovisade lägre investeringar jämfört med samma period föregående år.

KASSAFLÖDE

Kassaflödet från den löpande verksamheten exklusive företagen inom den finansiella sektorn (SBAB och SEK) uppgick till 44,2 (45,8) miljarder kronor. Vattenfall, Akademiska Hus och Svenska Spel redovisade förbättrade kassaflöden jämfört med samma period föregående år. LKAB, Teracom och Swedfund International redovisade försämrade kassaflöden jämfört med föregående år.

Tredje kvartalet

Kassaflödet från den löpande verksamheten exklusive företagen inom den finansiella sektorn (SBAB och SEK) uppgick till 14,0 (18,2) miljarder kronor. Akademiska Hus, Apoteket och SVEDAB redovisade förbättrade kassaflöden jämfört med samma period föregående år. LKAB, Vattenfall och Almi Företagspartner redovisade försämrade kassaflöden jämfört med föregående år.

VÄRDEFÖRÄNDRINGAR

Värdeförändringarna uppgick till 0,8 (-1,3) miljarder kronor för första nio månaderna 2009. SEK, SBAB och Sveaskog redovisade positiva värdeförändringar. Akademiska Hus, Jernhusen och Specialfastigheter redovisade negativa värdeförändringar.

Tredje kvartalet

Värdeförändringarna uppgick till -0,4 (-2,5) miljarder kronor under tredje kvartalet 2009. SEK, SBAB och Sveaskog redovisade positiva värdeförändringar. Akademiska Hus, Specialfastigheter och Swedfund International redovisade negativa värdeförändringar.

ÖVRIGA VIKTIGA HÄNDELSE

Ny nordisk postkoncern bildad

Samgåendet mellan Posten AB och Post Danmark A/S slutfördes den 24 juni 2009. Det nya svensk-danska postföretaget har fått namnet Posten Norden AB. Den svenska staten har cirka 60,7 procent av aktierna i det nya moderbolaget. Som en del i transaktionen har Posten AB utbetalat 1,4 miljarder kronor i utdelning till svenska staten. Rösterna fördelas 50/50 mellan den danska och den svenska staten. Posten Norden AB ingår från och med detta kvartal i konsolideringen. Tidigare kvartal 2009 och jämförelsesiffror för 2008 har justerats med proforma-siffror för Posten Norden AB.

Nya riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare

Regeringen beslutade den 20 april om nya riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande, som ersatte tidigare riktlinjer beslutade i juli 2008. Enligt de nya riktlinjerna ska bland annat ledande befattningshavare i företag med statligt ägande inte längre kunna ges rörlig lön.

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB numera ett helägt dotterbolag till RISE Holding AB

Den 2 november undertecknades aktieöverlåtelseavtalet mellan svenska staten och RISE Holding AB (RISE) varigenom det helstatliga SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB blev ett helägt dotterbolag till RISE. Sammanslagningen är ett led i den omstrukturering av industriforskningsinstituterna som staten sedan många år drivit i syfte att uppnå en sammanhållen, konkurrenskraftig och internationellt slagkraftig svensk industriforskningskoncern.

RESULTAT FÖR DE STÖRSTA FÖRETAGEN

Vattenfalls nettoomsättning ökade med 19,0 procent till 140 002 (117 679) Mkr. Exklusive valutaeffekter på cirka 10 100 Mkr var ökningen 10,4 procent. Rörelseresultatet minskade med 4,6 procent till 22 265 (23 333) Mkr. Exklusive valutaeffekter på cirka 1 200 Mkr minskade rörelseresultatet med 9,7 procent. Resultat efter skatt minskade med 17,3 procent till 11 338 (13 708) Mkr.

SAMMANFATTNING – DE STÖRSTA FÖRETAGEN

Företag ¹⁾	Nettoomsättning, Mkr		Rörelseresultat, Mkr		Resultat efter skatt, Mkr	
	jan-sep 2009	jan-sep 2008	jan-sep 2009	jan-sep 2008	jan-sep 2009	jan-sep 2008
Vattenfall	140 002	117 679	22 265	23 333	11 338	13 708
TeliaSonera ²⁾	81 751	75 489	22 819	21 292	15 781	15 043
SAS ²⁾	34 595	40 047	-1 667	-414	-1 643	-3 571
Posten Norden ²⁾	32 997	33 747	969	2 503	2 906	2 100
Apoteket	32 083	31 040	847	697	630	511
Systembolaget	16 868	15 371	249	145	235	710
LKAB	6 965	17 609	-382	9 846	14	6 890
SJ	6 430	6 599	456	591	333	376
Svenska Spel	5 859	5 921	3 583	3 726	3 617	3 811
Svevia ³⁾	5 583	-	113	-	93	-

1) Tabellen visar de största företagen mätt i nettoomsättning under januari-september 2009

2) Statens ägarandel uppgår till 37,3 procent i TeliaSonera, 21,4 procent i SAS och cirka 60,7 procent i Posten Norden (50 procent av rösterna i Posten Norden)

3) Företaget bildades den 1 januari 2009

Kassaflödet före finansieringsverksamheten minskade till -36 361 (5 078) Mkr medan fritt kassaflöde ökade till 21 130 (12 565) Mkr. Ökningen beror på förbättrat operativt kassaflöde. Under det tredje kvartalet ökade nettoomsättningen med 22,5 procent till 45 346 (37 016) Mkr, varav N.V Nuon Energy (Nuon) svarar för 6 100 Mkr. Exklusive valutaeffekter på cirka 1 300 Mkr var ökningen 19,0 procent. Rörelseresultatet minskade med 37,0 procent till 3 524 (5 591) Mkr. Valutaeffekter hade ingen större påverkan på förändringen av rörelseresultatet. Försämringen förklaras av lägre elproduktionsvolym, högre drifts- och underhållskostnader samt högre avskrivningar. Avskrivning på övervärden i Nuon belastar rörelseresultatet med 795 Mkr. Resultat efter skatt minskade med 74,9 procent till 622 (2 481) Mkr. Minskningen förklaras av det försämrade rörelseresultatet och ett försämrat finansnetto. Under det tredje kvartalet ökade nettoskulden med 93 839 Mkr till 157 317 Mkr jämfört med den 30 juni 2009. Nettoskuldssättningsgraden uppgick till 114,3 procent jämfört med 39,1 procent den 30 september 2008.

TeliaSoneras nettoomsättning ökade med 8,3 procent till 81 751 (75 489) Mkr. Nettoomsättningen i lokala valutor och exklusive förvärv var oförändrad. EBITDA före engångsposter uppgick till 27 627 (24 682) Mkr vilket motsvarar en ökning på 12 procent. Nettoresultatet hänförligt till moderbolagets ägare steg till 13 952 (13 367) Mkr och resultat per aktie till 3,11 (2,98) kr. Under det tredje kvartalet ökade nettoomsättningen 4,8 procent till 27 069 (25 817) Mkr. Nettoomsättningen i lokala valutor och exklusive förvärv var oförändrad. Den positiva effekten från förvärv var 1 procent och från valutakursförändringar 3,8 procent. EBITDA före engångsposter ökade 9,1 procent till 9 763 (8 949) Mkr under det tredje kvartalet vilket motsvarar en ökning på 9,1 procent. Ökningen beror främst på effektiviseringsåtgärder i Sverige och Finland men även på grund av ytterligare lönsamhetsförbättring i Eurasien. EBITDA-marginalen steg till 36,1 (34,7) procent. Rörelseresultatet före engångsposter ökade till 8 453 (8 203) Mkr under det tredje kvartalet, främst på grund av högre EBITDA. Nettoresultatet hänförligt till moderbolagets ägare steg under det tredje kvartalet till 5 043 (4 772) Mkr och resultat per aktie till 1,12 (1,06) kr. Antalet abonnemang ökade under kvartalet med mer än 4,2 miljoner, varav 1,4 miljoner nya abonnemang i de majoritetsägda verksamheterna och 2,8 miljoner i intressebolagen. Totala antalet abonnemang uppgick till 143,9 miljoner.

SAS omsättning minskade med 13,6 procent till 34 595 (40 047) Mkr. Med hänsyn tagen till valutaeffekt minskade omsättningen med 20,2 procent. Rörelseresultatet uppgick till -1 667 (-414) Mkr. Periodens resultat uppgick till -1 643 (-3 571) Mkr. För SAS-koncernen som helhet minskade antalet passagerare med 15,8 procent jämfört med föregående år som ett resultat av den svagare marknaden samt att kapaciteten har reducerats. SAS har reducerat kapaciteten med 15,0 procent under 2009 genom att ta bort olönsamma linjer i enlighet med Core SAS strategin. Under tredje kvartalet ökade kabinfaktorn med 2,2 procentenheter vilket visar på en stabilisering samtidigt som yelden försvagades ytterligare. Nedgången i yelden för tredje

kvartalet har varit mycket kraftig speciellt på långlinjer där yelden generellt i branschen fallit med 20-30 procent. Implementeringen av åtgärdsprogrammet Core SAS pågår enligt plan och per den 30 september var 56 procent av kostnadsprogrammet implementerat. Resultateffekten av de kostnadsbesparande åtgärderna uppgår under perioden januari till september 2009 till 1,3 miljarder kronor av totalt 4,5 miljarder kronor. Resterande 3,2 miljarder kronor realiserar under det fjärde kvartalet 2009 samt helåret 2010. Av den bedömda övertaligheten på 3 000 heltidstjänster inom Core SAS var reduktionen per sista september 1 884 heltidstjänster. Genomförandet av Core SAS innebär dessutom en total reduktion uppgående till 21 flygplan. Fram till den 30 september var totalt 14 flygplan tagna ur trafik. Omsättningen under det tredje kvartalet uppgick till 11 076 (13 287) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 259 (187) Mkr. Antal passagerare minskade med 14,7 procent under det tredje kvartalet.

Apotekets nettoomsättning ökade med 3,4 (5,9) procent och uppgick till 32 083 (31 040) Mkr. Ökningen avser framförallt ökad försäljning av receptfria läkemedel och övriga hälsoprodukter inom rörelsegren Egendrivna apotek. Bruttovinsten ökade med 5,5 procent till 6 607 Mkr och bruttovinstmarginalen uppgick till 20,6 procent. Rörelseresultatet för perioden uppgick till 847 (697) Mkr vilket motsvarar en förbättring med 150 Mkr trots tillkommande kostnader kopplade till utveckling av nödvändig infrastruktur för den nya apoteksmarknaden samt separationskostnader. Det tredje kvartalet inleddes med att apoteksmarknaden öppnades formellt för konkurrens och Apotekets ensamrätt till detaljhandel med läkemedel upphörde. Den 18 september förtydligade Apoteket Omstrukturering AB de ägarinstruktioner som tidigare delgivits Apoteket. Nettoomsättningen under det tredje kvartalet ökade med 3,7 (6,2) procent och uppgick till 10 460 (10 086) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 450 (326) Mkr.

Posten Norden bildades formellt den 24 juni 2009 men har konsoliderats per 1 juli 2009. Jämförelseuppgifter och uppgifter för perioden januari till september avser pro forma.

Nettoomsättningen uppgick till 32 997 (33 747) Mkr. Försäljningen har påverkats negativt av lågkonjunkturen och därav följande efterfrågeminskning. Brevtjänsterna minskade i både Danmark och Sverige till följd av substitutionen från fysisk till elektronisk kommunikation som främst i Sverige också påskynas av lågkonjunkturen. Rörelseresultatet uppgick till 969 (2 503) Mkr. Det lägre rörelseresultatet beror på den lägre nettoomsättningen. Omfattande kostnadsprogram har genomförts och ytterligare program pågår för att anpassa kostnaderna till den lägre omsättningen. Meddelande Sverige är det affärsområde som initialt varit mest framgångsrikt i fråga om kostnadsanpassning för att möta lägre intäkter. Under slutet av perioden har även affärsområdena Breve Danmark och Logistik fått en större effekt av sina besparingsprogram. Finansnettot uppgick till 2 166 (344) Mkr. Skillnaden mot pro forma siffrorna för föregående år förklaras huvudsakligen av en realisationsvinst från försäljningen av Post Danmarks andel i belgiska posten De Post – La Poste. Resultat efter skatt uppgick till 2 906 (2 100) Mkr.

Viktiga händelser för de största företagen från perioden 1 juli till den 19 november 2009

- **Vattenfall** övertog den 1 juli 2009 den operativa kontrollen över Nederländernas näst största energibolag, N.V. Nuon Energy. Initialt förvärvade Vattenfall 49 procent av aktierna för 4 833 miljarder euro. Köpeskillingen för de resterande 51 procenten av aktierna motsvarande 5 030 miljarder euro kommer Vattenfall att reglera vid tre tillfällen under de kommande sex åren. Nuon konsoliderades i Vattenfallkoncernen från och med 1 juli 2009 och bildar en tredje regional Business Group inom Vattenfall; Business Group Benelux. Nuons nätbolag Alliander ingår inte i förvärvet.
- **Vattenfall** meddelade i augusti sin avsikt att sälja sin andel på 80,3 procent i det tyska elhandels- och nätbolaget WEMAG. Köpare är de 268 kommuner i Mecklenburg-Vorpommern och Brandenburg, som idag innehar minoritetsandelen i WEMAG. Köpesumman uppgår till 170 Meur. Affären förväntas slutföras under det fjärde kvartalet 2009 eller i början av 2010.
- **TeliaSonera** meddelade den 13 oktober 2009 att företaget efter ett framgångsrikt slutförande av kontanterbudandet för samtliga aktier i AS Eesti Telekom kontrollerar 97,58 procent av kapitalet. TeliaSonera har därför beslutat att påbörja ett tvångsinlösenförfarande.
- **TeliaSonera** meddelade den 13 oktober 2009 att företaget kontrollerar 68,08 procent av rösterna och 64,90 procent av kapitalet i TEO LT AB, efter att kontanterbudandet löpt ut.
- Den 27 oktober 2009 invigde **LKAB** den nya malmhamnen SILA i Narvik. Anläggningen ökar effektiviteten i LKAB:s malmhantering och minimerar miljöpåverkan.
- **Samhall** utbildar företagare i Luleå. Är eget företagande ett sätt att ordna jobb för personer med funktionsnedsättning? Det anser Samhall, som nu startar en särskild företagarakademi för sina medarbetare. Elva blivande företagare samlades i Luleå den 29-30 september.
- **SAS** genomför personalreduceringar inom koncernens administration och andra åtgärder som förväntas ge en kostnadsbesparing om 700 Mkr. SAS koncernens ledning och styrelse arbetar löpande med att identifiera ytterligare kostnadsbesparande åtgärder.
- **SAS** punktlighet fortsätter att vara god och placerar SAS som det tredje mest punktliga flygbolaget i världen. Vidare är kundnöjdheten den högsta sedan januari 2007.
- GLS förvärvade den 28 oktober delar av **Posten Nordens** danska företagspaketaffär inom Post Danmark A/S och DPD. Därmed är EU-kommissionens villkor för samgåendet uppfyllda.
- Den 29 oktober förvärvade **Posten Norden** transportföretaget EKL. Posten Norden ökar därmed sin kapacitet för transporter mellan Europa och Norden. EKL har Belgien och delar av Frankrike som hemmamarknad och med stor andel transporter till övriga Europa.
- Opinionsindex för **Systembolaget** och detaljhandelsmonopolet är fortsatt starkt. Under årets tre första kvartal låg index på 66, en uppgång med tre procentenheter jämfört med samma period föregående år. Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget. Det sociala uppdraget anges som det viktigaste skälet.
- **Apoteket** utsåg vid en extra bolagsstämma den 7 oktober 2009 ny styrelse.
- Den 9 november 2009 offentliggjordes att **Apoteket** ingått aktieöverlåtelseavtal med fyra parter avseende försäljning av de åtta apotekskluster som varit till försäljning. Det totala försäljningspriset uppgick till 5,9 miljarder kronor.

Nettoomsättningen under det tredje kvartalet uppgick till 10 222 (10 668) Mkr och rörelseresultatet uppgick till 279 (569) Mkr. Finansnettot uppgick till 1 962 (-4) Mkr och förklaras av realisationsvinsten. Resultat efter skatt uppgick till 2 198 (388) Mkr.

Systembolagets omsättning uppgick till 16 868 (15 371) Mkr vilket motsvarar en ökning med 9,7 procent. Försäljningsvolymen mätt i liter uppgick till 334,9 (310,7) miljoner liter vilket motsvarar en ökning på 7,8 procent. Omräknat till ren alkohol var ökningen 8,0 procent. Rörelseresultatet uppgick till 249

(145) Mkr, vilket motsvarar en förbättring med 104 Mkr. Rörelsemarginalen var 1,5 (0,9) procent. Rörelseresultatet har påverkats positivt av minskade administrationskostnader vilket förklaras av att det i föregående års siffror ligger en kostnad för utfallet i skiljedomen gentemot Vin & Sprit AB. Försäljningskostnaderna ökade och utgörs till största delen av IT-kostnader. Resultat efter skatt uppgick till 235 (710) Mkr vilket motsvarar en minskning med 475 Mkr. Förändringen förklaras av att försäljningen av Systembolaget Fastigheter AB ingick i 2008 års siffror med

573 Mkr. Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts av kunder under 25 år i procent av antal genomförda kontrollköp av personer i åldersgruppen 20–24 år. Under årets första nio månader uppgick ålderskontrollen till 93 (90) procent. Under det tredje kvartalet uppgick omsättningen till 6 078 (5 415) Mkr vilket motsvarar en ökning med 12,2 procent. Försäljningsvolymen ökade under det tredje kvartalet med 10,3 procent till 122,9 (111,4) miljoner liter. Rörelseresultatet uppgick till 162 (114) Mkr.

SJ:s intäkter uppgick till 6 473 (6 601) Mkr, varav nettoomsättningen utgjorde 6 430 (6 599) Mkr. Resandet med SJ minskade med 5 procent, men justerat för bortfallet av Öresundstrafiken, minskade resandet med 1 procent. Rörelseresultatet uppgick till 456 (591) Mkr vilket motsvarar en minskning med 135 Mkr. Förklaringen till resultatminskningen beror framförallt på förlusten av Öresundsavtalet och en stagnerande tillväxt. Kostnader för el- och infrastrukturavgifter har fortsatt att öka och är 64 Mkr högre jämfört med föregående år. Det har även avsatts en reserv för omstrukturering på 46 Mkr vilket medför högre personalkostnader. Denna avser avgångsvederlag och pensionslösningar. Investeringar uppgår till 617 (881) Mkr varav fordon 520 (754) Mkr. Dessa består till största delen av delbetalning av de kommande snabbtågen. Under det tredje kvartalet uppgick SJ:s intäkter till 2 095 (2 198) Mkr varav nettoomsättning 2095 (2197) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 188 (178) Mkr vilket är i nivå med föregående år. Intäkterna har minskat med 103 Mkr och kostnaderna har minskat med 113 Mkr. Huvudorsaken till kostnadsminskningarna är att SJ har dragit ned kostnaderna avseende personal, utvecklingsprojekt och marknadsföring. Medelantalet anställda har minskat med 266 personer jämfört med samma period föregående år.

LKAB:s nettoomsättning minskade med 60 procent och uppgick till 6 965 (17 609) Mkr. Nettoomsättningen minskade med 54 procent och uppgick till 2 936 (6 453) Mkr under det tredje kvartalet. Försämringen under kvartalet förklaras av lägre intäkter inom Mining Division som en följd av lägre leveranser och priser. Den ackumulerade produktionen av järnmalmprodukter inom Mining Division uppgick till 11,2 (18,0) Mt. Totala leveranser uppgick till 11,7 (17,4) Mt varav pellets utgjorde 8,8 (13,7) Mt. Såväl produktionsvolym som pelletsandel är ackumulerat lägre jämfört med föregående år. Volymminskning kan främst härledas till en lägre efterfrågan. Rörelseresultatet minskade med 104 procent mot föregående år och uppgick till -382 (9 846) Mkr. Minskningen förklaras framförallt av minskad försäljning inom Mining Division. Under det tredje kvartalet ökade LKAB:s järnmalmleveranser med 60 procent jämfört med föregående kvartal. Rörelseresultatet under det tredje kvartalet uppgick till 104 (3 622) Mkr en minskning motsvarande 97 procent. LKAB:s investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 690 (1 014) Mkr. Pågående arbete för nya huvudnivåer i Malmberget och Kiruna dominerar utbetalningarna.

Svenska Spels bruttopelintäkter minskade med 2,4 procent till 16 128 (16 519) Mkr. Nettospelintäkterna, det vill säga bruttopelintäkterna reducerade med vinnarnas andel, ökade till 7 173

(7 164) Mkr. Affärsområdet Internet minskade med -6,4 procent medan affärsområdet Restaurangspel & Bingohallar ökade med 4,2 procent. Affärsområdena Kasino och Ombud är i nivå med föregående år. Rörelseresultatet uppgick till 3 583 (3 726) Mkr vilket motsvarar en minskning med 143 Mkr eller 3,8 procent. Försämringen förklaras huvudsakligen av en lägre nettoomsättning från spelverksamheten samt ökade kostnader från genomförda satsningar de senaste åren. Nettospelintäkterna uppgick under det tredje kvartalet till 2 396 (2 358) Mkr vilket motsvarar en ökning med 38 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 1 288 (1 267) Mkr. Rörelseresultatet har belastats med kostnader för att avveckla BingoLive-hallarna, vilka sammantaget ger en negativ påverkan med 35 Mkr.

Samhalls omsättning inklusive erhållen merkostnadsersättning uppgick till 5 061 (5 438) Mkr, varav försäljning 1 699 (2 202) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till -98 (131) Mkr och resultat efter finansiella poster -62 (189) Mkr. Resultatförsämringen jämfört med föregående år förklaras främst av minskad försäljning samt att merkostnadsersättningen täcker en relativt sett lägre del av lönekostnaderna för anställda i kärnuppdraget jämfört med föregående år. Antalet arbetade timmar för anställda med funktionsnedsättning uppgick till 18,1 (17,6) miljoner timmar motsvarande 19 421 (19 306) personer med funktionsnedsättning inom kärnuppdraget. Enligt statens mål ska antalet arbetade timmar 2009 uppgå till minst 24,4 miljoner timmar. Därutöver hade Samhall 190 (180) personer anställda med 75 procents sjukersättning och 5 (326) anställda inom affärsområdet Arbetsmarknadstjänster. Antalet anställda med funktionsnedsättning i kärnuppdraget som övergått till anställning hos annan arbetsgivare uppgick till 712 (684) personer motsvarande i rullande 12-månadersvärden 5,1 (5,2) procent av tillsvidareanställda i kärnuppdraget. Enligt statens mål ska antalet övergångar för helåret 2009 uppgå till minst 5 procent. Rekrytering från prioriterade grupper uppgick till 53 (51) procent. Enligt statens mål ska rekrytering från prioriterade grupper för helåret uppgå till minst 40 procent.

Omsättningen under det tredje kvartalet uppgick till 1 515 (1 598) Mkr varav försäljning 536 (653) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till -25 (43) Mkr.

Svevia bildades den 1 januari 2009. Nettoomsättningen uppgick till 5 583 Mkr. Rörelseresultatet för perioden uppgick till 113 Mkr inklusive bolagiseringskostnader om 31 Mkr. Rörelsemarginalen inklusive bolagiseringskostnader uppgick till 2,0 procent och exklusive bolagiseringskostnader till 2,6 procent. Periodens resultat uppgick till 93 Mkr.

RESULTAT FÖR ÖVRIGA STÖRRE FÖRETAG

Sveaskogs nettoomsättning minskade till 4 381 (5 505) Mkr. Minskningen förklaras framförallt av minskad leveransvolym i kombination av prisnedgång på virkesråvara. Rörelseresultatet före värdeförändring skog uppgick till 446 (553) Mkr. Trots den kraftiga nedgången i omsättning har resultatminskningen kunnat begränsas genom en större andel sågtimmer, större andel virke från egen skog samt kostnadsbesparingar. Rörelseresulta-

Viktiga händelser för övriga större företag från perioden den 1 juli till den 19 november 2009

- **Green Cargo** beslutade i oktober om ett nytt åtgärdsprogram med kostnadsminskningar på cirka 100 Mkr. Åtgärderna berör administrativa funktioner inom moderbolagets staber och verksamheter och omfattar både personalminskningar och andra aktiviteter för att reducera bolagets kostnader. Programmet innebär att cirka 70 tjänster beräknas försvinna under de kommande två åren.
- **Green Cargos** styrelse har utsett Mikael Stöhr till ny VD. Han påbörjar sin tjänst den 19 april 2010.
- Stora Samhällsbyggarpriset 2009 gick till Hus Väner vid Karlstads universitet. Byggnaden invigdes hösten 2008 och rymmer både utbildning och forskning. Hus Väner är utvecklat och byggt av fastighetsbolaget **Akademiska Hus**.
- **Teracom** beslutade den 8 oktober att bygga ut det sjätte sändarnätet (mux 6) i det svenska digitala marknätet. Post- och telestyrelsen (PTS) förslag till ny reglering möjliggör investeringar i nätet för att erbjuda tv-tittarna nya tv-kanaler. Beslutet stärker marknätet och ökar tv-tittarnas valmöjligheter.
- Sveriges Radio AB, Sveriges Utbildningsradio AB och **Teracom** har tecknat ett nytt avtal, som omfattar utsändning av FM-radio och löper under kommande tillståndsperiod, som förväntas bli fyra år.
- Regeringen har förlängt den svenska statens garantiprogram för bankernas upplåning. Mot bakgrund av bättre fungerande finansiella marknader väljer dock **SBAB** och SCBC att inte förlänga deltagandet i garantiprogrammet. SBAB har under oktober återköpt statsgaranterade värdepapper till ett värde av 4 929 Mkr.
- **Vectura Consulting** förvärvar Railize International AB och förstärker därmed sina konsulttjänster i tidiga skeden inom strategisk planering, idéstudier, förstudier och utredningar för framförallt järnväg. Förvärvet innebär att Vectura Consulting spetsar sin kompetens för införandet av höghastighetsbanor i Sverige.
- Den 2 november 2009 undertecknades ett aktieöverlåtelseavtal mellan svenska staten och **RISE Holding AB (RISE)** varigenom det helstatliga **SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB** blev ett helägt dotterbolag till RISE.
- **Jernhusen** förvärvade den 1 oktober Centralhuset i Göteborg som ligger i direkt anslutning till Centralstationen. Jernhusen kommer att samordna förvaltningen och utvecklingen av de två fastigheterna.
- **SOS Alarms** verksamhet har under flera år präglats av omställning till en ny teknisk plattform. Driftsättning har skett successivt sedan 2004 och är nu genom Stockholm som sista central färdigställd. Införandet har inneburit höga kostnader, men möjliggör framtida effektiviseringsvinster.
- **Lernia** tecknar rikstäckande städavtal med **Samhall**. Samhall har fått uppdraget att sköta städningen av Lernias samtliga lokaler. Lernia har verksamhet på 80 orter över hela Sverige. Städuppdraget från Lernia kommer att sysselsätta ett 90-tal anställda i Samhall.
- **Sveaskog** etablerar verksamhet i Lövholmen i Piteå. Sveaskog avser att stärka företagets bioenergiproduktion i Piteå med en utvecklad biobränslevarksamhet samt utvecklingsförsök kring biodrivmedel. För detta ändamål har Sveaskog tecknat en avsiktsförklaring med Setra Group om att köpa Setras mark och byggnader på Lövholmen.

tet efter värdeförändring skog uppgick till 1 474 (1 365) Mkr. I värdeförändringen skog ingår koncernmässiga realisationsvinster vid försäljning av skogsfastigheter med 333 (259) Mkr. Nettoomsättningen under det tredje kvartalet uppgick till 1 212 (1 409) Mkr vilket motsvarar en minskning med 14 procent. Minskningen förklaras av en nedgång i försäljningsvolymen med 10 procent i kombination med lägre priser. Rörelseresultatet före värdeförändring skog uppgick under det tredje kvartalet till 172 (67) Mkr. Resultatförbättringen förklaras av större andel sågtimmer, större andel virke från egen skog samt effekter av pågående besparingsprogram. Rörelseresultatet efter värdeförändring skog uppgick till 482 (300) Mkr, vari ingår realisationsvinster från försäljningar av skogsfastigheter med 88 (60) Mkr.

Green Cargos omsättning minskade med 11 procent jämfört med föregående år och uppgick till 4 338 (4 875) Mkr. Nedgången förklaras av att transportvolymerna minskade med 28 procent. Nedgången i transportvolymerna har dock motverkats av positiva valutakurseffekter, i kombination med intäkter från fasta kundåtaganden. Rörelseresultatet för perioden försämrades till -215 (165) Mkr, framförallt beroende på lägre omsättning. Driftskostnaderna har inte minskat i motsvarande grad framförallt på grund av ett högre elpris samt höga kostnader för underhåll och vagnhyror. Arbetet med att anpassa verksamheten till de lägre transportvolymerna som följer i lågkonjunktrens spår fortsätter. Utöver redan beslutade och snart genomförda personalminskningar pågår flera åtgärder med syftet att effektivisera produktionen och förbättra resursutnyttjandet. Omsättningen

under det tredje kvartalet minskade till 1 465 (1 598) Mkr. Efter tre förlustkvartal vändes trenden under perioden och rörelseresultatet uppgick till 53 (75) Mkr. I likhet med det ackumulerade utfallet har inte volymminskningen påverkat intäkterna fullt ut tack vare fasta kundåtaganden och valutaeffekter. I slutet av kvartalet steg transportvolymerna jämfört med tidigare under året vilket också bidragit positivt.

Akademiska Hus hyresintäkter uppgick till 3 678 (3 582) Mkr. Vakansgraden avseende hyra uppgick till 1,9 (1,5) procent. Vakansgraden avseende yta uppgick till 4,1 (2,8) procent. Driftsöverskottet uppgick till 2 468 (2 364) Mkr. Driftsöverskottsgraden uppgick till 66 (65) procent. Direktavkastningen på fastigheterna uppgår till 7,1 (6,6) procent på helårsbasis. Det bedömda marknadsvärdet på Akademiska Hus förvaltningsfastigheter uppgick vid periodens slut till 47 930 (48 223) Mkr. Värdeförändringar i fastigheter uppgick till netto -673 (-1 055) Mkr. Finansnettot för perioden förbättrades till -515 (-593) Mkr, främst på grund av att kortfristiga räntor har stabiliserats på den historiskt låga räntenivån. Hyresintäkterna under det tredje kvartalet uppgick till 1 223 (1 195) Mkr och driftsöverskottet 864 (814) Mkr.

Teracoms omsättning uppgick till 2 444 (2 220) Mkr vilket motsvarar en ökning med 10 procent. Den finska betal-tv-verksamheten som förvärvades i juni 2009 stod för 67 procent av den totala intäktsökningen. Rörelseresultatet försämrades med 6 procent till 420 (448) Mkr främst på grund av satsningar i Danmark och Finland. Rörelseresultatet i den svenska verksamheten förbättrades med 21 procent. Rörelsemarginalen försämrades med 3 procentenheter till 17 (20) procent. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 396 (459) Mkr, en försämring med 14 procent. Det försämrade finansnettot förklaras av ökad upplåning i samband med bolagsförvärv. Omsättningen under det tredje kvartalet uppgick till 911 (731) Mkr och rörelseresultatet uppgick till 146 (156) Mkr. Under det tredje kvartalet avyttrades dotterbolaget Comet Networks, som driver bredbandsverksamhet, till CSIT AB.

Lernias nettoomsättning minskade med 26 procent till 1 136 (1 536) Mkr jämfört med motsvarande period föregående år. Under det tredje kvartalet uppgick nettoomsättningen till 343 (413) Mkr, en minskning med 17 procent. Rörelseresultatet minskade till -52 (52) Mkr och för det tredje kvartalet uppgick rörelseresultatet till -16 (-17) Mkr. Resultatförsämringen beror framförallt på de vikande volymerna i affärsområdet Bemannings på grund av konjunkturen. Resultatet efter skatt uppgick till -39 (62) Mkr. Medelantalet anställda under det tredje kvartalet uppgick till 2 284 (3 564), vilket motsvarar en minskning med 1 280 heltidstjänster jämfört med samma period föregående år.

SBAB:s räntenetto ökade och uppgick till 1 062 (931) Mkr. De totala rörelseintäkterna ökade till 1 577 (717) Mkr. Den stora ökningen i utlåningsvolymen bidrar positivt till förbättring av räntenettet. Omkostnaderna uppgick till -421 (-373) Mkr. En del av ökningen är hänförlig till personalkostnader som uppgick till -228 (-196) Mkr. Kreditförlusterna var fortsatt låga och uppgick till -65 (1) Mkr. Ökningen jämfört med samma period föregående

år är främst hänförligt till ökade nettoreserveringar för befarade kreditförluster. Rörelseresultatet ökade jämfört med föregående år till 1 091 (345) Mkr. SBAB har ökat utlåningen väsentligt och utlåningen till allmänheten uppgick till 215 116 (179 596) Mkr, en ökning med 20 procent. Nyutlåningen uppgick till 46 954 (22 874) Mkr. Inlåningen fortsatte att öka och uppgick till 4 428 (1 876) Mkr, dock har efterfrågan på SBAB:s sparkonton minskat som en följd av sjunkande räntor. Räntenettet under det tredje kvartalet förbättrades till 407 (306) Mkr. Totala rörelseintäkter uppgick till 684 (183) Mkr. De högre rörelseintäkterna under det tredje kvartalet förklaras dels av det förbättrade räntenettet men också av en positiv resultatpåverkan från "Nettoresultat av finansiella poster till ett verkligt värde". Rörelseresultatet uppgick till 542 (82) Mkr.

Specialfastigheters intäkter från fastighetsförvaltning ökade till 1 095 (955) Mkr varav hyresintäkterna uppgick till 992 (886) Mkr. Ökningen av hyresintäkterna består huvudsakligen av tillkommande hyra från avslutade projekt inom Kriminalvårdsfastigheter samt från den förvärvade fastigheten Tre Vapen 4 i Stockholm. Driftsöverskottet uppgick till 854 (743) Mkr vilket motsvarar en driftsöverskottsgrad på 78 (78) procent. Rörelseresultatet uppgick till 250 (60) Mkr. Förbättringen förklaras av en mindre negativ realiserad värdeförändring för förvaltningsfastigheter uppgående till -564 (-672) Mkr samt ett förbättrat driftsöverskott. Intäkter från fastighetsförvaltning under det tredje kvartalet uppgick till 380 (322) Mkr vilket motsvarar en ökning med 18 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Driftsöverskottet uppgick till 307 (258) Mkr medan rörelseresultatet uppgick till -438 (-206) Mkr under det tredje kvartalet som en följd av en ökad negativ värdeförändring.

Bilprovningens nettoomsättning minskade marginellt på grund av förändrad produktmix till 1 121 (1 131) Mkr, varav 89,6 (87,4) procent avsåg intäkter från kontrollbesiktning samt efterkontroller på kontrollbesiktningar. Den totala produktionsvolymen ökade till 4 170 111 (4 138 202) förrättningar. Rörelseresultatet minskade med 31,0 procent till 62,1 (90,0) Mkr. Resultatförsämringen förklaras av högre av- och nedskrivningar och lägre omsättning vilket kompenseras av minskningar av såväl personalkostnader som övriga rörelsekostnader. Personalkostnader svarade för 62,2 (64,6) procent av de totala rörelsekostnader och minskade med 2,9 procent till 663,6 (683,1) Mkr. Av- och nedskrivningar ökade med 56,2 procent till 129,4 (82,9) Mkr huvudsakligen till följd av att ett antal rörelsefastigheter skrevs ned med totalt 54 Mkr efter en ny marknadsvärdering i samband med halvårsskiftet. Under det tredje kvartalet minskade nettoomsättningen till 316,6 (318,8) Mkr. Rörelseresultatet ökade till 25,1 (10,3) Mkr.

Vectura Consulting bildades den 1 januari 2009. Omsättningen uppgick till 769,8 Mkr. Marknaden har till viss del präglats av den ekonomiska situationen i Sverige där kommunerna drabbats hårt. Detta har kompenseras av att andra marknader växer, främst inom segmentet järnväg. Det operativa resultatet (rörelseresultat exklusive goodwillavskrivningar och omställningskostnader) uppgick till 50,5 Mkr och rörelseresultatet uppgick till 2,6 Mkr.

Debiteringsgraden var 72,4 procent. Under det tredje kvartalet uppgick omsättningen till 227,1 Mkr, det operativa resultatet 39,5 Mkr och rörelseresultatet 25,8 Mkr. Kostnader av engångskaraktär kopplade till bildandet av Vectura har belastat resultatet med 32,3 Mkr varav 8,6 Mkr avser det tredje kvartalet. Dessa kostnader består främst av implementering av ekonomisystem, integration av IT-system, framtagande av varumärkesplattform och grafisk profil samt samlokaliseringkostnader.

SP:s omsättning uppgick till 652,5 (594,5) Mkr vilket motsvarar en ökning med cirka 9,8 procent jämfört med samma period föregående år. Resultatet efter finansnetto uppgick under perioden till 11,4 (10,3) Mkr. Omsättningen under det tredje kvartalet uppgick till 180,6 (154,3) Mkr och resultat efter finansnetto uppgick till -4,0 (-8,8) Mkr.

Jernhusens totala fastighetsintäkter uppgick till 640,0 (593,2) Mkr. Fastighetsintäkterna utgörs till största delen av hyresintäkter vilka uppgick till 426,1 (407,7) Mkr vilket motsvarar en ökning med 18,4 Mkr. Ökningen beror främst på indexupp-

räkning. Driftsöverskottet ökade med 27,4 Mkr och uppgick till 347,2 (319,8) Mkr. Överskottsgraden var 54,2 (53,9) procent. För jämförbart bestånd ökade driftsöverskottet med 29 Mkr. Fastighetsintäkterna uppgick till 209,3 (195,2) Mkr under det tredje kvartalet vilket motsvarar en ökning med 14,1 Mkr. Ökningen förklaras främst av högre hyresintäkter vilka uppgick till 146,5 (139,6) Mkr. Driftsöverskottet uppgick till 129,0 (118,2) Mkr. Överskottsgraden uppgick till 62 (61) procent.

SOS Alarms nettoomsättning uppgick till 598 (567) Mkr, vilket motsvarar en ökning med 5,6 procent. Ökningen är hänförlig till volymökning och indexjustering av priser. Rörelseresultatet uppgick till 18 (24) Mkr. Rörelseresultatet påverkas av kostnader för kompetensväxling inför nya avtal avseende prioritering och dirigering av ambulanser för regionerna Skåne och Västra Götaland. Ny ersättningsnivå för dessa avtal gäller från juni respektive augusti 2009. Nettoomsättningen under det tredje kvartalet uppgick till 200 (190) Mkr och rörelseresultatet uppgick till 11 (11) Mkr.

Företag med statligt ägande kan delas in i två grupper:

- Företag som verkar under marknadsmässiga villkor. De verkar på marknader som är helt kommersiella och därmed präglas av fritt tillträde och full konkurrens. Ägaren, staten, ställer marknadsmässiga resultat- och avkastningskrav, som baseras på respektive företags riskprofil, och utvärderingen av företagen sker utifrån dessa krav. I vissa fall förekommer dessutom särskilt uttryckta ägarkrav.
- Företag med särskilda samhällsintressen. De verkar på marknader med särskilda förbehåll, som vissa helt eller delvis saknar konkurrens, andra är fullt konkurrensutsatta. För dessa företag sätts särskilda mål, varvid kraven på avkastning avviker från vad som är

normalt i konkurrensutsatta verksamheter. Utvärderingen och uppföljningen baseras bland annat på kvalitativa parametrar härledda ur samhällsekonomiska eller sektorpolitiska mål och effektivitets-/resultatkrav. Kraven på till exempel kostnadseffektivitet kan vara högt ställda även om andra mål har stor betydelse. Graden av samhällsintresse och ägarens styrning skiljer sig mycket mellan de olika företagen i denna grupp.

- Läs mer om uppföljning och utvärdering av företag med statligt ägande i Verksamhetsberättelsen för företag med statligt ägande 2008.

Beslut och initiativ från regering och riksdag

- Regeringen beslutade den 1 oktober om propositionen som hanterar avskaffandet av monolet på fordonsbesiktningen. Från och med den 1 juli 2010 så kan Aktiebolaget Svensk Bilprovning, SMP Svensk Maskinprovning Aktiebolag och Inspecta Sweden AB få sällskap av andra privata företag om att utföra kontrollbesiktningar. De företag som vill starta besiktningsföretag får ansöka om ackreditering hos Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC). Kraven på besiktningsföretagen och besiktningsteknikerna kommer att finnas i lag, förordning och i myndighetsföreskrifter som Transportstyrelsen kommer att ansvara för. Transportstyrelsen är också den myndighet som kommer att följa upp så att verksamheten håller hög kvalitet.
- Regeringen lämnade den 29 oktober en proposition om bl. a förändrat uppdrag för Aktiebolaget Svensk Bilprovning (Bilprovningen prop. 2009/10:54). Förslaget innebär bl.a bolaget får möjlighet att verka i konkurrens med andra privata aktörer om att utföra fordonsbesiktning. Regeringen ber också om riksdagens bemyndigande att få ändra statens ägande i Bilprovningen. Den nuvarande ägarbild i Bilprovningen skapades på 1960-talet inför att allmän fordonsbesiktning infördes i Sverige. Då regeringen genom propositionen Fordonsbesiktning (prop. 2009/10:32) föreslagit att konkurrensutsätta marknaden från den 1 juli 2010 finns det skäl att se över ägarbild i Bilprovningen där svenska staten äger 52 procent och tolv privata företag och organisationer äger 48 procent.
- I samband med omregleringen av apoteksmarknaden har Läkemedelsverket, på uppdrag av Socialdepartementet, tagit fram den nya symbolen som ska användas av alla godkända svenska apotek som har Läkemedelsverkets tillstånd att sälja receptbelagda läkemedel. Symbolen presenterades den 19 oktober. Den 1 juli i år trädde lagen ikraft som gör det möjligt för fler än Apoteket AB att äga och driva apotek.
- I september lämnade regeringens utredare delbetänkandet "En ny postlag" (SOU2009:82), som ingår i 2008 års Postlagsutredning. Den europeiska postmarknaden avregleras den 1 januari 2011. Då kommer det inte längre vara tillåtet med nationella postmonopol inom huvuddelen av EU. Utredningen har därför haft i uppdrag att göra en allmän översyn av postlagen innefattande en analys av EU:s postdirektiv och de olika möjligheter som ges till finansiering av den så kallade samhällsomfattande posttjänsten.
- Regeringen beslutade den 17 september om propositionen "Ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket". I propositionen föreslår regeringen att flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket överförs till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag. Bolaget eller bolagen ska ansvara för drift, utveckling och finansiering av sina flygplatser, vilka på sikt utgörs av det av regeringen tidigare fastställda nationella basutbudet av tio flygplatser. Bolaget eller bolagen föreslås, inom ramen för affärsmässighet, att aktivt medverka till en utveckling av transportsektorn och bidra till att de transportpolitiska målen uppnås. Bolagiseringen beräknas kunna genomföras tidigast den 1 april 2010. Flygtrafiktjänsten vid Luftfartsverket kommer även fortsättningsvis att bedrivas i myndighetsform (affärsverk).
- Den 10 september beslutade regeringen om propositionen "Ändrad verksamhetsform för Banverkets enhet Banverket Produktion". I propositionen föreslår regeringen att verksamheten vid Banverkets enhet Banverket Produktion överförs till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag. Det nya bolagets verksamhet bör enligt regeringen vara att bedriva entreprenad-, drift- samt underhålls- och uthyrningsverksamhet inom områdena trafik, mark, bygg och anläggning samt därmed förenlig verksamhet. Bolagiseringen beräknas kunna genomföras tidigast den 1 januari 2010.
- Regeringen föreslog i propositionen Konkurrens på spåret (prop. 2008/09:176) en stegvis öppning av marknaden för persontrafik på järnväg i Sverige. Riksdagen beslutade den 16 juni att bifalla regeringens proposition (rskr. 2008/09:293).
- Riksdagen har beslutat att bidragen till det lokala föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet ska ersättas av ett mer stabilt och förutsägbart statsanslag. Bidragen som beräknas som en andel av överskottet från Svenska Spel upphör därmed. Svenska Spels framtida vinster kommer därmed i denna del tillfalla staten (prop. 2008/09:126, bet. 2008/09:KrU8, rskr. 2008/09:243).
- Riksdagen antog den 11 juni regeringens proposition Handel med vissa receptfria läkemedel (prop. 2008/09:190, bet. 2008/09:SoU25, rskr. 2008/09:288). Beslutet innebär att från och med den 1 november är det möjligt att sälja vissa receptfria läkemedel på andra platser än öppenvårdsapotek.
- Riksdagen antog den 20 maj 2009 regeringens proposition med förslag om utvidgat uppdrag för Vasallen och överlåtelse av aktierna i Kasernen till Vasallen (prop. 2008/09:172, bet. 2008/09:FiU41, rskr. 2008/09:263). Kasernens aktier överläts till Vasallen den 1 oktober 2009.
- Regeringen beslutade den 13 maj om en översyn av statens fastighetsförvaltning (Dir. 2009:45).
- Riksdagen antog den 29 april regeringens proposition om omreglering av apoteksmarknaden (prop. 2008/09:145, bet. 2008/09:SoU21, rskr. 2008/09:226). Beslutet innebär att även andra aktörer än Apoteket får bedriva detaljhandel med de läkemedel och varor som tidigare omfattades av Apotekets ensamrätt. Den nya lagstiftningen trädde i kraft den 1 juli 2009.
- Riksdagen antog den 22 april regeringens proposition Utvidgning av uppdrag för SBAB (publ) (prop. 2008/09:104, bet. 2008/09:FiU39, rskr. 2008/09:217) att SBAB får utvidga sin verksamhet och även bedriva bankrörelse och annan finansiell verksamhet under förutsättning att Finansinspektionen beviljar nödvändiga tillstånd. Med ett banktillstånd från Finansinspektionen kan SBAB också starta fondverksamhet samt öka ut- och inlåningen till hushåll. SBAB:s utvidgning av verksamheten ska ske på affärsmässig grund och med syfte att förbättra företagets lönsamhet och därmed dess värde vid en framtida försäljning.
- Regeringen beslutade den 20 april om nya riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande, som ersatte de tidigare riktlinjerna som beslutades i juli 2008. Enligt de nya riktlinjerna ska bland annat ledande befattningshavare i företag med statligt ägande inte längre kunna ges rörlig lön.

Det börsnoterade aktieinnehavet

BÖRSVÄRDE STATENS NOTERADE AKTIEINNEHAV, MKR

Bolag	Ägarandel	Antal aktier	2008-12-31	Förändring ¹⁾	2009-03-31	Förändring ¹⁾	2009-06-30	Förändring ¹⁾	2009-09-30	Förändring ¹⁾	2009-11-03
Nordea Bank ²⁾	19,8%	799 181 711	28 203	-25%	21 140	73%	48 830	99%	56 103	107%	58 340
SAS ³⁾	21,4%	528 750 000	1 336	64%	2 194	35%	1 803	96%	2 617	67%	2 226
TeliaSonera	37,3%	1 674 310 553	65 131	2%	66 303	4%	67 810	18%	76 683	19%	77 688
Total			94 670	-5%	89 637	25%	118 443	43%	135 403	46%	138 254

1) Förändring sedan 2008-12-31

2) Nyemission i Nordea Bank AB. Nytt antal aktier. Antalet aktier ökade från 515 601 104 aktier till 799 181 711 aktier.

3) Nyemission i SAS AB. Nytt antal aktier. Antalet aktier ökade från 35 250 000 aktier till 528 750 000 aktier.

Marknadsvärdet på det börsnoterade innehavet ökade under det tredje kvartalet med 43 procent till 135,4 miljarder kronor jämfört med 94,7 miljarder kronor i slutet av 2008. Under perioden har nyemissioner genomförts i Nordea Bank och SAS vilket har påverkat börsvärdet positivt eftersom statens innehav räknat i antal aktier ökat. Ägarandelarna är oförändrade. OMX Stockholm PI index ökade under samma period med 31 procent. Marknadsvärdet på det börsnoterade innehavet uppgick den 3 november 2009 till 138,3 miljarder kronor vilket motsvarar en ökning med 46 procent jämfört med den 31 december 2008. OMX Stockholm PI index ökade med 34 procent under samma period.

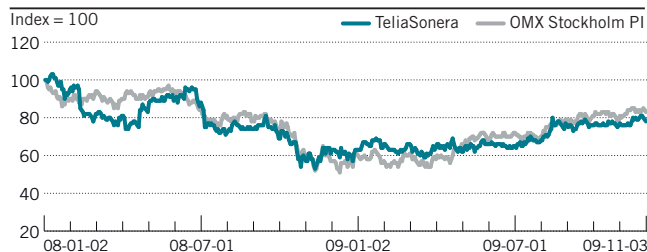
Nyemission i SAS

Mot bakgrund av SAS utveckling och de utmaningar som finns på flygmarknaden presenterade styrelsen för SAS i februari en ny strategisk inriktning och affärsplan. I samband med detta beslutade styrelsen om en nyemission med företrädesrätt för bolagets aktieägare på cirka 6 miljarder kronor totalt varav högst 1,3 miljarder kronor föll på svenska statens del. Regeringen uttryckte i februari sitt stöd för emissionen och riksdagen biföll propositionen (prop. 2008/09:124) den 12 mars 2009. Vid en extra bolagsstämma den 13 mars beslutades om att genomföra nyemissionen. Nyemissionen övertecknades med 24 procent. Efter nyemissionen äger svenska staten 528 750 000 aktier motsvarande oförändrad ägarandel om 21,4 procent.

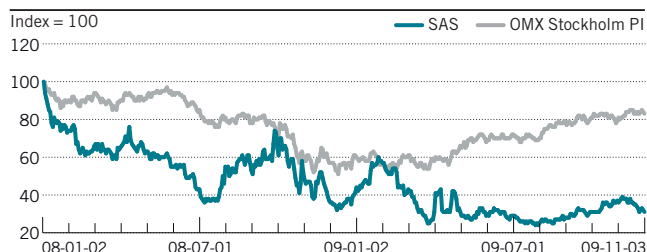
Nyemission i Nordea Bank

Nordea Banks styrelse presenterade den 10 februari ett förslag om nyemission i syfte att stärka bankens kapitalbas. Bolagsstämman fattade beslut om nyemissionen den 13 mars och svenska staten deltog med sin pro-rata andel som finansierades genom det kapitaltillskottsprogram som regeringen inrättat, med medel från stabilitetsfonden. Nyemissionen övertecknades med 28 procent. Efter nyemissionen äger svenska staten 799 181 711 aktier motsvarande oförändrad ägarandel om 19,8 procent.

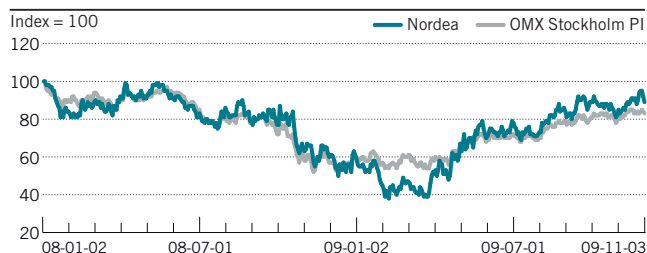
TELIAISONERA – KURSUTVECKLING

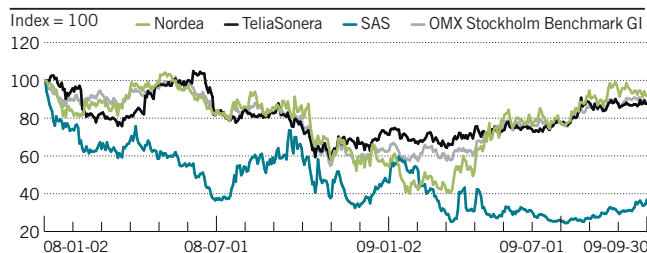
SAS – KURSUTVECKLING

NORDEA – KURSUTVECKLING

TOTALAVKASTNING STATENS BÖRSNOTERADE INNEHAV

Redovisningsprinciper

Företag som ingår i den konsoliderade redovisningen är dels aktiebolag där statens aktieinnehav förvaltas av Regeringskansliet, dels organisationen Svenska Skeppshypotekskassan. Den konsoliderade redovisningen är en sammanställning av finansiell information som upprättats av de berörda företagen. I den konsoliderade redovisningen ingår inte aktiebolag som ägs av statliga myndigheter eller statliga stiftelser. Företag där staten har en ägarandel som understiger 20 procent eller är under avveckling, ingår inte heller i den konsoliderade redovisningen. Intresseföretag, med en ägarandel överstigande 20 procent, har medräknats efter ägarandel vad gäller resultat.

Den konsoliderade redovisningen bygger som framgått på finansiell information som upprättats och inrapporterats av respektive företag. Denna konsoliderade redovisning är inte att jämföras med en regelrätt koncernredovisning. Anledningen till detta är att de statligt ägda företagen tillsammans inte utgör en koncern i vanlig bemärkelse och därför upprättas inte heller en koncernredovisning enligt ett formellt regelverk. Sammanställningen syftar därför till att på bästa möjliga sätt ge en samlad och tydlig bild av förvaltningen av de statligt ägda företagen, i finansiella termer. För att möjliggöra detta utan att tillämpa konsolideringsmetoder enligt gällande regelverk lämnas nedan en beskrivning av grunderna för sammanställningen.

Inrapporteringen till Regeringskansliet från företag med statligt ägande baseras på den gängse presentationsform som gäller inom näringslivet. Resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys har dock komprimerats.

I inrapporteringen för den konsoliderade redovisningen har vissa justeringar gjorts och för dessa ansvarar Regeringskansliet. Företagsbeskrivningarna som presenterar respektive företag baseras på företagens egna uppgifter på sidorna 3–9. Till följd av olika beräkningsmetoder kan de nyckeltal som redovisats i den konsoliderade redovisningen skilja sig från de nyckeltal företagen själva redovisat, (se definitioner nedan).

För den konsoliderade redovisningen gäller följande:

- De företag som ingår i sammanställningen är av olika karaktär, storlek och tillämpar till viss del olika regelverk vid upprättandet av sina finansiella rapporter. Inrapporteringen till Regeringskansliet är en komprimerad uppställningsform med inslag av både IFRS och svenska redovisningsprinciper, där företagen redovisat i enlighet med de principer som tillämpas i respektive företag. Ett antal företag, bl.a. de finansiella företagen som redovisar enligt ÅRKL, anpassar sin inrapportering till Regeringskansliets inrapporteringsformat för att konsolideringen ska bli praktiskt genomförbar.
- Av regeringens riktlinjer om finansiell rapportering i företag med statligt ägande framgår att de statliga företagens finansiella rapporter bör upprättas med utgångspunkt i de krav som ställs på noterade bolag. Fr.o.m. 2005 skall noterade bolag

inom EU upprätta sin koncernredovisning i enlighet med IFRS, sådana som de har antagits av EU.

- Intresseföretag har redovisats enligt kapitalandelsmetoden. Innebörden är att resultatet efter skatt i intresseföretaget motsvarande statens ägarandel har tagits in i den konsoliderade resultaträkningen på en rad i rörelseresultatet. På motsvarande sätt har ägarens andel i intresseföretagets eget kapital tillförts den konsoliderade balansräkningen.
- Dotterföretag i vilken det finns en minoritet har justerats i resultaträkning och balansräkning. Justeringen innebär att minoritetens andel i dotterföretagets resultat redovisas som en avdragspost i anslutning till resultat från andelar i intresseföretag. Minoritetens andel i dotterföretagets kapital redovisas som en separat post i det egna kapitalet i koncernbalansräkningen.
- Transaktioner mellan företag som ingår i sammanställningen har inte eliminerats. Detta överensstämmer inte med sedvanliga konsolideringsmetoder för koncerninterna mellanhanden. Skälet till detta är, som inledningsvis beskrevs, att företagen tillsammans inte utgör en egentlig koncern. Av denna anledning finns inte heller det underlag som erfordras för att möjliggöra sådana elimineringar tillgängligt hos de inrapporterande företagen.
- Jämförelsesiffrorna för 2008 är justerade och rensade för Vin & Sprit, Vasakronan och Imego som avyttrades under 2008 och ExStattum och Zenit Shipping som är under likvidation.
- Den ekonomiska informationen för Posten Norden är pro forma för 2008 och de två första kvartalen 2009.
- Sedan delårsperiodens slut har antalet företag med statligt ägande minskat från 54 till 52 efter statens aktier i Kasernen överlåtits till Vasallen AB och att SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut har överlåtits till RISE Holding AB (se sid. 10 och 7).

För information om redovisningsprinciper i respektive företag hänvisas till respektive företags årsredovisning.

DEFINITIONER

Soliditet – Eget kapital inklusive minoritetens andel i förhållande till balansomslutning.

Avkastning på eget kapital – Resultat efter skatt hänförbart till aktieägare i moderbolaget i relation till genomsnittligt eget kapital hänförbart till aktieägare i moderbolaget.

Värdeförändringar – Verklig värdeförändring på förvaltningsfastighet, derivat eller andra finansiella instrument värderade till verkligt värde

Företagens rapportdatum

RAPPORTERINGSDATUM

Bolag	Bokslutskommuniké jan-dec 2009	Bolag	Bokslutskommuniké jan-dec 2009
Akademiska Hus	2010-02-12	SBAB	2010-02-05
ALMI		SEK	2010-02-20
Apoteket	2010-02-15	SJ	Feb 2010
Arbetslivsresurs	2010-02-10	SOS Alarm	2010-01-29
Arlandabanan Infrastructure		Specialfastigheter	2010-02-13
Bilprovningen	2010-01-31	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB	2010-02-10
Bostadsgaranti		Statens Bostadsomvandling	
Botniabanan		Sveaskog	2010-01-28
Fouriertransform	2010-01-29	SVEDAB	2010-02-15
Green Cargo	2010-01-29	Swedesurvey	
Göta kanalbolaget		Swedfund	2010-01-31
Innovationsbron		Svenska Miljöstyrningsrådet	
Jernhusen	2010-02-02	Svenska Skeppshypotekskassan	
Kungliga Dramatiska Teatern		Svenska Spel	Feb 2010
Kungliga Operan		SweRoad	
Lernia	2010-01-29	Svevia	2010-02-15
LKAB	Feb 2010	Systembolaget	2010-02-12
Nordea Bank	2010-02-10	TeliaSonera	2010-02-11
Norrland Center		Teracom	2010-02-05
Posten Norden	2010-02-24	Vasallen	2010-01-29
RISE	Feb 2010	Vattenfall	2010-02-10
Rymdbolaget		Vectura Consulting	Feb 2010
Samhall	2010-01-29	VisitSweden	
SAS	2010-02-09	Voksenåsen	2010-03-15

Förändringar i företagsledning och styrelser från den 1 juli 2009

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRER

Företag	Tillträdande	Avgående
Fouriertransform	Per Norberg från och med 1 januari 2010	Hans Goltreus
Green Cargo	Mikael Stöhr från och 19 april 2010	Lennart Pihl
Vattenfall	Øystein Løseth	Lars G Josefsson

STYRELSEORDFÖRANDE

Företag	Tillträdande	Avgående
Apoteket	Christian W Jansson tillträdde den 7 oktober 2009	Per Bätelsson

STYRELSELEDAMÖTER

Företag	Tillträdande	Avgående
SBAB	Karin Moberg tillträdde 28 oktober 2009	
Samhall	Maria Nilsson tillträdde 4 november	
Apoteket	Lars Johan Jarnheimer tillträdde den 7 oktober 2009	Apotekets styrelse avgick i september 2009
Apoteket	Kristina Schauman tillträdde den 7 oktober 2009	Apotekets styrelse avgick i september 2009
Apoteket	Elisabeth Wenzlaff tillträdde den 7 oktober 2009	Apotekets styrelse avgick i september 2009
Apoteket	Gert Kamberger tillträdde den 7 oktober 2009	Apotekets styrelse avgick i september 2009

EKONOMISK INFORMATION

- Kvartalsrapport 4 år 2009 och bokslutskommuniké för år 2009 publiceras i mars 2010

Mixed Sources

Produktgrupp från välskötta skogar och annat kontrollerat ursprung.
www.fsc.org Cert no. DNV-COC-000053
© 1996 Forest Stewardship Council

Kvartalsrapporten är producerad av Näringsdepartementet i samarbete med Edita
Tryck: Edita Västra Aros 2009

Den här och tidigare delårsrapporter och verksamhetsberättelser finns att läsa på www.regeringen.se
Artikelnummer: N9057

REGERINGSKANSLIET

Näringsdepartementet
www.regeringen.se